

Renessanssineron matkassa

Tehtäviä lukioon

LEONARDO DA VINCI -NÄYTTELY KUOPION MUSEOLLA

LEONARDO

Leonardo da Vinci (1452–1519) eli aikakaudella, joka tunnetaan nykyisin nimellä renessanssi. Renessanssin aikana Italian kaupunkivaltiot kukoistivat ja kauppa kasvatti asukkaiden varallisuutta. Uudet ja uudestaan löydetty ideat sekä hyödykkeet alkoivat muuttaa ihmisten arkea.

Leonardo oli koulutukseltaan taiteilija. Hän opiskeli maalausta ja kuvanveistoa Andrea del Verrocchion työpajassa. Leonardo kehitti taitojaan läpi elämänsä. Hän hyödynsi niitä muotokuvamaalarina, koristemaalarina, arkkitehtina ja kuvanveistäjänä. Kaikesta kiinnostunut Leonardo tuli tunnetuksi myös teknisten ongelmien ratkaisijana. Hän tutki muun muassa kanavarakenteita, piirsi luonnoksia sotakoneista ja teki keksintöjä moneen käyttöön.

Leonardo tutki koko elämänsä ajan luontoa ja tarkkaili kaikkea mahdollista: muun muassa eläimiä, kasveja, kiviä, säätilan vaihteluita, pilvien muodostumista, veden virtaamista ja ihmisen anatomiaa. Tutkimuksistaan saamaansa tietoa hän käytti maalauksiin ja teknisten laitteiden kehittämiseen. Etsi näyttelystä vastauksia seuraaviin kysymyksiin.

1. MAALAUKSISSA JA TOREILLA

Vanhassa taiteessa kuvataan usein Pyhä Henki kyyhkynen muodossa.

A) Missä maalauksessa kyyhkynen esiintyy?

B) Mitkä gallerian maalauksista ovat teemoiltaan uskonnollisia?

C) Missä Kuopion keskeisellä paikalla voit törmätä kesykyyhkyyn eli puluun?

2. TIEDE JA TAIDE

Leonardo tutki runsaasti esimerkiksi anatomiaa, biologiaa, fysiikkaa, geologiaa, optiikkaa ja säätelmiöitä. Kerro, miten se mielestäsi näkyy näyttelyn maalauksissa.

3. HYMYN TAKAA

Leonardo etsi maalaustensa ihmisille ja eläimille malleja tosielämästä. Hän tutki ihmisen sielunliikkeitä ja eläinten ilmeitä. Leonardo perehtyi myös lihasten ja silmän toimintaan.

A) Millaisia eroja löydät madonna-aiheisten maalausten ja muotokuvien asennoista ja kasvojen ilmeissä? Muotokuvat ovat hologrammihuoneen puoleiselta sisäänkäynniltä katsottuna vasemmalla seinällä ja madonna-aiheiset maalaukset puolestaan oikealla puolella.

B) Keskiajalta valistuksen aikaan saakka hymyileviä ja nauravia ilmeitä pidettiin sopimattomina eurooppalaisessa maalaustaiteessa. Tutki maalauksia. Kuinka monta hymyilevää tai nauravaa ihmistä löydät?

C) Pohdi miksi nauramista pidettiin sopimattomana. Etsi tarvittaessa tietoa internetistä.

4. TAVOITELLUT IHANTEET

Kauneus, hyvyys ja totuus olivat jo antiikin ihanteita. Niitä ihannoitiin renessanssin aikana.

A) Kuinka nämä hyveet mielestäsi näkyvät Leonardon maalauksissa?

B) Pohdi onko kauneus aina hyvyyttä.

C) Pohdi, mitkä ovat nykyajan ihanteita ja hyveitä.

5. ILMOJEN HALKI

Leonardo tutki innokkaasti lentämistä ja pyrki kehittämään laitteita, jotka olisivat mahdollistaneet lentämisen ihmisellekin. Mallia Leonardo otti luonnosta.

A) Kuvaile periaate, joka saa linnun pysymään ilmassa.

B) Vertaile linnun ja ihmisen fyysisiä edellytyksiä lentämiseen. Miksi lentäminen ilman apuvälineitä on linnulle helppoa ja ihmiselle mahdotonta?

6. JÄLKIÄ MAAILMAN MUISTIIN

Leonardo tallensi piirroksia, suunnitelmia ja ajatuksia muistikirjoihin. Nykypäivään näitä muistiinpanoja on säilynyt noin 6000 sivua.

A) Miten Leonardo teki muistiinpanoja?

B) Miten sinä teet muistiinpanoja?

C) Säilyvätkö sinun suunnitelmasi, piirroksesi ja ajatuksesi 500 vuoden päähän? Mitä asioita ne kertovat tästä ajasta?
